

Vajaakäyttöisen modernin rakennuskannan uusiokäyttö Pohjoismaiden kirkonkylissä

Esittely tutkittavista kohteista
Koonnut: Pyry Kuismin

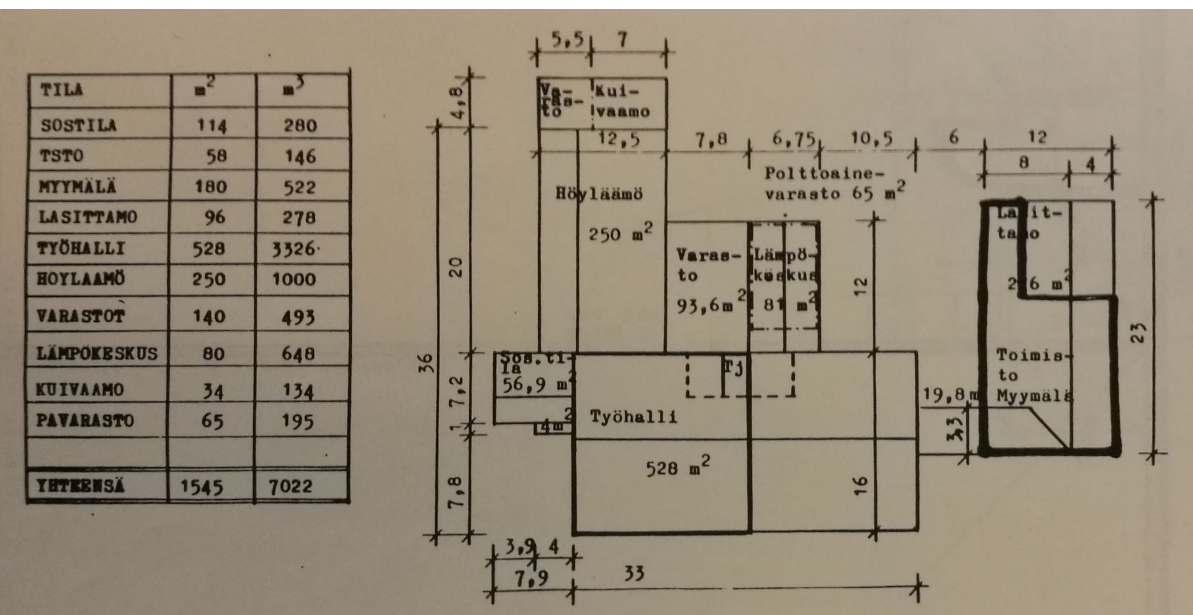

Matkailualue Wanhät Wehkeet
Karstula

Alkutilanne

- Karstula on noin neljäntuhannen hengen kunta Keski-Suomessa. Se sijaitsee Pääjärven rannalla noin 100 kilometrin päässä sekä Jyväskylästä että Seinäjoesta.
- Osoitteeseen Erämäentie 368 perustettiin vuonna 1960 punatiilinen perunajauhotehdas. Tehdas jatkoi toimintaansa aina vuoteen 1971 saakka, jonka jälkeen se sai vuosien saatossa lukuisia uusia omistajia ja koki toiminnan myötä monia pieniä muutoksia ja lisäyksiä tiloihin. Vanhan tehtaan suuret tilat ja useat erikokoiset siivet mahdollistivat usean samanaikaisen toiminnan erilaiselle tuotannolle.
- Korkeassa hallitilassa toimivat vuosien saatossa muun muassa Karstulan metalli, Vip-rengas sekä paikallinen rekkakorjaamo, joka toimi tiloissa aina vuoteen 2004 asti. Vanhan tehtaan puolella vuorostaan toimi Sari-kaluste, joka teki rakennuksessa puutarhakalusteita sekä Honka-taloille alihankintana muun muassa portaita. Rakennuksen vasemmanpuoleisissa siivessä toimi KNH tuote, joka tuotti muovi- ja metallituotteita yrityksille. Rakennuksessa on vuosien saatossa toiminut myös Neon Marin, Lasikuituvalmiste Veikko Viiru ja Karstukarmi. Laajennoksia rakennukseen on tehty vuosina 1963 ja 1978.
- Vuonna 2004 Jari Lasonen ja Merja Välilehto ostivat rakennukset kunnalta. Jari oli vanha autoharrastaja ja entisöinyt useita vanhoja autoja, kun taas vaimoa Merjaa kiinnosti vanha esineistö ja kirjallisuus. Tästä syntyi ideana perustaa museo, joka soveltuisi rosoiseen tehdasmiljööseen luonnollisesti. Pariskunnalla oli jo valmiiksi yrityskokemusta Karstulassa, ja toive laajentaa toimintaa omien kiinnostusten kautta sopi heille luonnollisesti.

Kuva: Jari ja Merja Lasonen

Nykytilanne

- Alueella käy Jari Lasosen mukaan vuosittain arviolta 50-60 000 ihmistä vuodessa alueen laajan toimintakirjon vuoksi. Vuonna 2018 pelkästään matkailuajoneuvoja kävi alueella 3300, eli noin 10 000 ihmistä jo pelkästään leirintäalueella. Kesäteatterissa vuorostaan kävi 3,500 ihmistä ja museossa kymmeniä ihmisiä päivittäin.
- Työntekijöitä joulukuussa vuonna 2018 oli palkattuna 10 henkilöä osa-aikaisesti, töiden painottuessa viikonloppuihin. Kesä-aikaan työntekijöitä on taas noin 20. Vuoden ajan matkailualueesta palkansaajia kertyi noin neljäkymmentä.
- Toistaiseksi laajennoksia tai uutta toimintaa ei ole alueelle tulossa. Toimintaa on sen verran kovaa tahtia laajennettu lyhyen ajan sisällä että vähään aikaan ei ole tarve laajentaa tai muuttaa matkailualueen jo laajaa toimintakirjoa. Tällä hetkellä on käynnissä vain pieniä korjaus- ja ylläpitotöitä.
- Rakennus on loistava esimerkki siitä, kuinka ahkerat yksityisyrittäjät pystyvät omalla työllään kehittämään laajan ja kukoistavan bisneksen pienen kirkonkylän laidalle hyödyntämällä olemassa olevaa vajaakäyttöistä rakennuskantaa ja sen ominaisuuksia.

